

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Visitatiestraat 5 (Gent, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2021D255
April 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	7
---	---

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

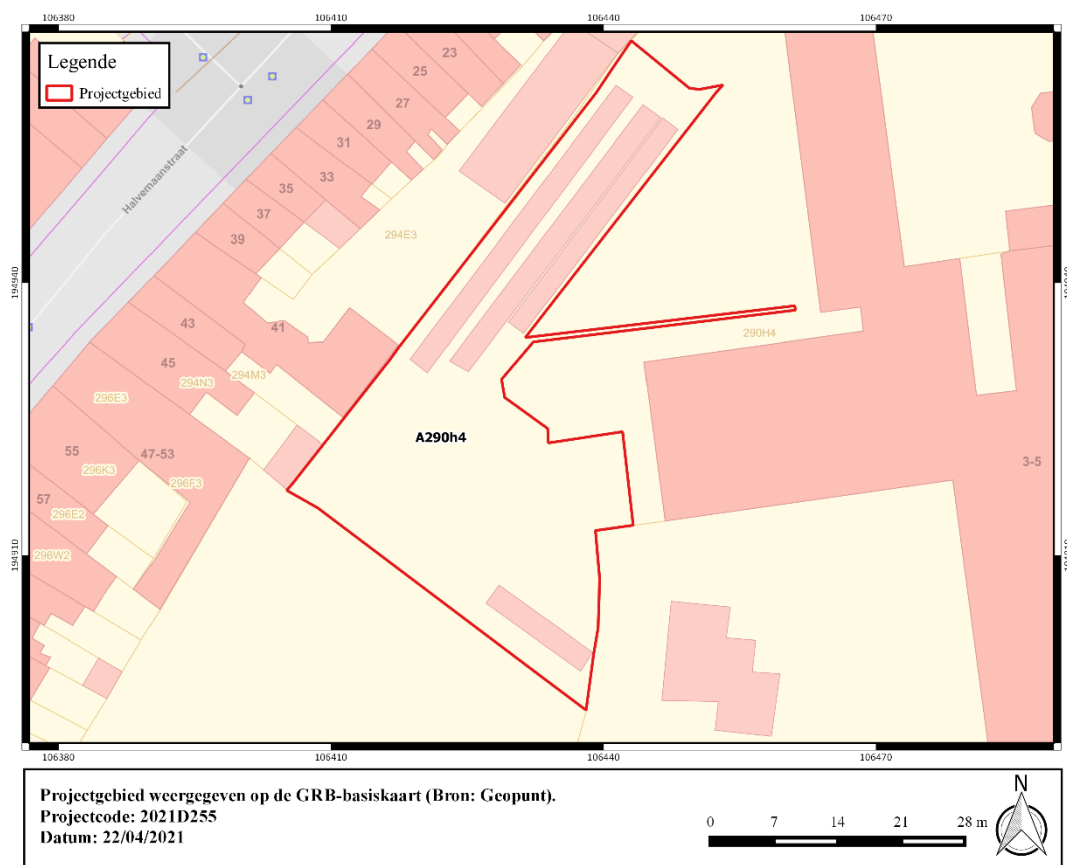

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Gent
	Deelgemeente	Sint-Amandsberg
	Postcode	9040
	Adres	Visitatiestraat 5 9040 Sint-Amandsberg
	Toponiem	Visitatiestraat 5
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 106367$ $Y_{\min} = 194889$ $X_{\max} = 106489$ $Y_{\max} = 194967$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Gent, Afdeling 18, Sectie A, nr. 290h4 Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de aanleg van een nieuwe fietsenstalling met omliggende groenaanleg aan de Visitatiestraat 5 te Sint-Amandsberg, deelgemeente van Gent. Het volledige projectgebied is ca. 1222 m² groot en wordt heden reeds ingenomen door een fietsenstalling en een groenzone. In het kader van de nieuwe stalling wordt het lager gelegen deel van het terrein eerst deels opgehoogd. De nieuwe stallingen zullen een gecombineerde oppervlakte hebben van ca. 235 m², deze worden gefundeerd op strookfunderingen tot ca. 90 cm onder het huidige maaiveld. Het overige deel van het terrein wordt ingericht als groenzone of verharding. De maximale ingreep bedraagt hier ca. 50 cm onder het huidige maaiveld.

Sint-Amandsberg is gelegen ten oosten van Gent, in de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei. Het onderzoeksgebied bevindt zich op de rand van een oude buitenbocht van de Schelde en een Holocene duin waarop het centrum van Sint-Amandsberg zich heeft ontwikkeld. De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied geen informatie weer. Op het hoogtemodel is te zien dat er ter hoogte van het onderzoeksgebied reeds maaiveldwijzigingen hebben plaatsgevonden in functie van de aanwezige infrastructuur.

Op de Ferrariskaart is de omgeving van het onderzoeksgebied ingekleurd als akkerland. In het optekenen van de kaart zijn echter onnauwkeurigheden geslopen. Zowel de Kapelleberg als de dorpskerk zijn onjuist gelokaliseerd. Dit staat wel correct weergegeven op de 19^e-eeuwse bronnen. In de 2^e helft van de 19^e eeuw worden de terreinen eigendom van de kloosterorde van Onze-Lieve-Vrouw-Visitatie en wordt de huidige lagere school er ingericht. Binnen de orthofotosequentie is vanaf het luchtbeeld van de jaren '80 de huidige toestand te herkennen. De voorbije decennia wijzigt er weinig.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn reeds een groot aantal archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend, mede dankzij het werk van de Gentse dienst stadsarcheologie. Een groot deel van deze vindplaatsen bevindt zich ten westen van het onderzoeksgebied, in het Sint-Baafsdorp rondom de Sint-Baafsabdij of in de historische kern van Gent. Ten noorden van het huidige onderzoeksgebied zijn bij verschillende onderzoekscampagnes aan de Hogeweg resten aangetroffen die wijzen op aanwezigheid tijdens het neolithicum en bewoning tijdens de metaaltijden en Romeinse periode. Tevens werden er enkele grote grafmonumenten uit de bronstijd in kaart gebracht. Ook uit de vroege middeleeuwen werden er crematieresten en aardewerk aangetroffen. Ook aan de Waterstraat en Lijnmolenstraat werden indicaties waargenomen voor de aanwezigheid tijdens de metaaltijden en Romeinse periode. Ook ten zuiden van het onderzoeksgebied, aan Herlegem en de Duyvenstaartstraat, werden resten gerecupereerd die wijzen op aanwezigheid tijdens het neolithicum en metaaltijden of Romeinse periode. Op basis van de gekende archeologische vindplaatsen kan gesteld worden dat de omgeving van het onderzoeksgebied quasi continu mensen aanwezig zijn sinds het neolithicum.

Hoewel op basis van zowel landschappelijke factoren als de gekende vindplaatsen gesteld kan worden dat er in de omgeving van het onderzoeksgebied uitgegaan dient te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt verder onderzoek op het terrein als weinig zinvol beschouwd.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden aan de Visitatiestraat te Sint-Amandsberg worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen. Met betrekking tot de trefkans inzake artefactensites wordt verwezen naar de aanwezige infrastructuur en de maaiveldwijzigingen die zichtbaar zijn op het hoogtemodel. De kans dat zich nog in-situ bewaarde artefactensites in de ondergrond bevinden ter hoogte van het onderzoeksgebied is bijzonder klein. Wezenlijke kenniswinst kan bij verder onderzoek in functie van artefactensites niet verwacht worden. Met betrekking tot resten van bewoning, begraving of andere activiteiten wordt verder onderzoek door middel van proefsleuven eveneens weinig zinvol geacht. Hoewel geenszins gesteld kan worden dat het bodemarchief vlakdekkend is verstoord kan redelijkerwijs wel aangenomen worden dat de aanwezige infrastructuur en nivelleringswerken in functie hiervan een zekere mate van verstoring hebben veroorzaakt. Rekening houdend met de relatief beperkte oppervlakte van het terrein, de onregelmatige vorm en de impact van de aanwezige infrastructuur moet besloten worden dat de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek zeer beperkt is. Meer dan een quasi contextloze indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan bij verder terreinwerk niet verwacht worden. Vanwege dit gebrek aan potentiële kennisvermeerdering dient afgezien te worden van bijkomende onderzoeksdaden.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe fietsenstalling ter hoogte van de Visitatiestraat 5 te Sint-Amandsberg. Vanwege de aanwezige infrastructuur, onregelmatige vorm en beperkte oppervlakte van het projectgebied wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.